

el FESTER xixonenc

Butlletí informatiu trimestral de
LA FEDERACIÓ DE SANT BARTOMEU
I SANT SEBASTIA
DE XIXONA

OCTUBRE-NOVEMBRE-DESEMBRE 2005 - NÚM. 28

EDITORIAL

ADÉU 2005 I FELIÇ 2006

El Nadal és un temps de relaxació, de tranquil·litat després de la dura campanya del torró. Són moments per a gaudir amb la nostra família i per a recapitular tot allò que s'ha viscut en este 2005.

Este últim trimestre de l'any també ha sigut intens per a la família fester xixonenca.

En este número d'El Fester Xixonenc publiquem la segona part de les conclusions a què es van arribar en la reunió ordinària de la Junta Directiva del 17 de setembre i en l'Assemblea

General Ordinària celebrada el 25 de setembre.

Els dies 15 i 16 d'octubre Xixona va acollir per primera vegada el mercat medieval i la nostra Federació va posar la nota cultural en esta celebració. Vam organitzar cinc exposicions en la Casa de Cultura amb un èxit aclaparador, ja que en estos dos dies van ser visitades per 1700 persones.

La UNDEF també ha realitzat una activitat frenètica en este últim trimestre de l'any. Els dies 10 i 21 de setembre va inaugurar dues subseus, una a Múrcia i l'altra a Altea per a coordinar millor les seues activitats en la zona murciana i La Vega Baixa i en La Marina. També està preparant l'eixida d'un nou butlletí, de 52 pàgines a color, bimensual i que vol fer arribar a tots els festers.

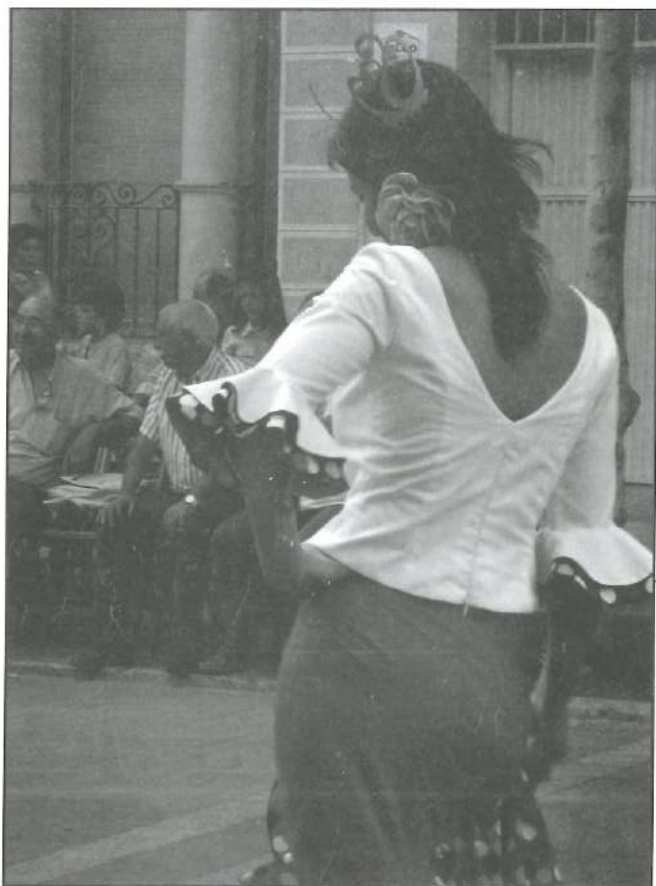
Els dies 18, 19 i 20 de novembre en col·laboració amb IFA es va organitzar en el recinte firal la dotzena edició d'EXPOFIESTA. En ella van estar presents els artesans del món de les festes de Moros i Cristians i la UNDEF en un gran pavelló en què estaven representades totes les poblacions festeres.

A finals d'octubre es va posar en marxa el III Seminari Permanent sobre Moros i Cristians organitzat per la Universitat d'Alacant i la UNDEF. Enguany el cicle de conferències ha augmentat i ja comprén tota la província d'Alacant. El dia 21 de gener a les 20 hores en la Casa de Cultura, el nostre cronista local, Bernardo Garrigós impartirà la conferència: "La participació de la dona en les festes de Moros i Cristians de Xixona".

En este número reprenem les entrevistes i en esta ocasió hem parlat amb un fester molt polifacètic: animador d'esquadres especials, cap d'esquadra, capità de festa, president de la seua filà, alcalde de la partida i dissenyador d'ostentacions i carrosses, Benjamín Ferrándiz.

En l'apartat musical portem un gran compositor molt volgut pels xixonencs, Ramón García i Soler. En esta ocasió presentem un CD monogràfic d'este jove i ja famós artista.

Per a finalitzar este número presentem un avanç de la programació del Mig Any, perquè sense adonar-nos-en el Nadal i els Reis ja han passat, s'acosta Sant Antoni, Sant Sebastià i La Candelera, les festes d'Hivern i el Mig Any. Però abans de tot això ens espera la il·lusió de la grossa de Nadal, és per això que tens tots els números que juguen les nostres filaes. Molta sort i Bon Nadal!

ELS FESTERS ESTUDIEN EL DESENVOLUPAMENT DE LES FESTES DEL 2005(y 2)

En l'anterior número de El Fester Xixonenc van comentar algunes de les conclusions a

les que van arribar el fester en la reunió de la Junta Directiva del 17 de setembre i en l'Assemblea General del 25 de setembre, ara publiquem la resta:

- De gran ajuda ha sigut poder comptar amb l'aparcament de l'empresa Sirvent Selfa SA en el carrer Alcoi per a deixar les carrosses després de l'Entrà. Així mateix, agraïm a l'Ajuntament per les gestions realitzades davant d'esta empresa i a Sirvent Selfa per la seua autorització.

- S'ha fracassat en l'organització de l'Entrada. Enguany el pes requeria en les pròpies filaes les quals havien d'organitzar la seua desfilada i s'ha fracassat perquè ha sigut impossible trobar dos festeres de cada fila perquè coordinaren el pas de totes. La desfilada s'ha retardat uns 40 minuts sobre l'horari inicialment previst, però el problema no està en el temps de més empleat, sinó en els espais que s'han creat entre banda i banda, que han avorrit l'espectador. En este punt s'ha anat cap arere. Els delegats organitzaven l'eixida de les diferents esquadres i bandes fins que desfilaven, però el verdader treball es trobava en la Plaça. Allí el delegat no realitzava la seua labor. El principal problema és de caràcter fester i educatiu. L'únic que pot fer avançar una esquadra és el fester i si este no vol és impossible que es faça. El fester ha de pensar que no només desfila la seua esquadra, sinó que hi ha més esquadres i més filaes i que tot forma part d'un mateix espectacle l'Entrada de Moros i Cristians de Xixona. Espectacle que es realitza per al gaudi del fester i del públic.

- Enguany ha sigut evident que és fonamental i molt necessària la labor de **Festers en Acció** i que sense el seu treball desinteressat i altruista l'Entrada no funciona. Per a l'any que ve queda un gran treball per realitzar, ja que els delegats de fila han de, per un costat, conscienciar els festeres en totes les reunions de Junta Directiva o Assemblea General que realitzen sobre la necessitat de desfilars de forma constant, però sense pausa i sense sobrepassar els 50 minuts que pot durar el seu pas i, per un altre, han de realitzar el seu treball durant tot el recorregut de l'Entrà. La Junta Directiva de la Federació intentarà incentivar a **Festers en Acció** perquè el seu nombre creixca i puguem realitzar la seua labor.

- Durant l'Entrada els capitans cristians van desfilars a cavall passant revista a totes les tropes cristianes. Este era un acte que s'havia fet ja en la dècada de 1960, però que s'havia perdut. En qualitat de capitans del bàndol cristià volien oferir a totes les seues hosts esta espècie

d'homenatge. El problema va sorgir quan van passar pel costat d'alguna esquadra i el fester o festeria es va sentir molest per no saber-ne res. Evidentment, que han realitzat un error per no notificar a la Junta Directiva esta decisió i ser abonada pels seus components. És per això que els capitans de festes cristians es van disculpar davant dels delegats en la Junta Directiva del 17 de setembre manifestant que no era la seua intenció desfer les esquadres i espantar el fester, i si això s'ha produït no ha sigut de forma malintencionada. L'Assemblea General Ordinària del passat 25 de setembre va acceptar les disculpes.

- Per convertir la Diana en un espectacle musical s'ha pensat que quan la banda de música arranque i arribe a l'Ajuntament interprete de cap a fi el seu pasdoble.

- S'ha considerat negatiu que a la desfilada de pujada a missa només assistisquen el capità i banderers de les filaes i alguns membres de la Junta Directiva, notant-se en excés l'absència de festeres i festeres que realçarien l'acte.

- El canvi realitzat en l'organització dels Trons ha sigut valorat molt positivament, perquè s'ha augmentat notablement la seguretat en l'acte i el tirador ha gaudit plenament per disparar durant més temps. El principal problema s'ha produït al realitzar-se dues desfilades: una abans i l'altra després de l'acte, ja que la participació en la desfilada anterior a l'Alardo s'ha reduït. L'any que ve es vol organitzar un única desfilada, l'anterior a l'Alardo.

- El seminari sobre la utilització correcta de les armes d'avantcàrrega s'ha consolidat plenament gràcies a la labor realitzada pels seus professors: Vicente Sala i Francisco Bernabeu i a la correcta organització del curs en classes teòriques i pràctiques. Estes últimes es realitzen en el camp de tir local, gràcies a la col·laboració prestada per la Societat de Caçadors. No obstant això, és evident que les filaes han de potenciar que els festeres s'inscriguen.

- La divisió en franges horàries per a arreplegar la pólvora ha sigut un èxit, per la qual cosa es continuarà fent així.

- Com ja vam manifestar l'any anterior, la Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià ha adquirit una vestimenta per a l'ambaixador cristià en l'ambaixada dels mariners (Don Torcuato de Tena, capità d'arcabussers). El disseny, d'estil cortesà i senyorial, és obra de Luis Norberto Mira Pla. La confecció ha sigut obra d'Antonia Galiana.

- A petició de l'ambaixador moro s'ha confeccionat també una vestimenta. Esta ha consistit en una adaptació del vestit de kaimà, realitzat per Loreto. Amb la finalitat de donar-

li major excel·lència, l'any que ve, se li adaptaran alguns complements.

- A causa de l'activitat vandàlica d'un grup de jòvens la meitat del castell fester haurà de ser reconstruït suposant un esforç extraordinari que haurèm de fer per l'any que ve.

- Es confeccionarà un vestit per a l'ambaixador cristià. Un vestit de caràcter guerrer i militar.

- Enguany s'ha canviat d'empresa de megafonia i s'ha aconseguit que l'audició de les ambaixades siga un poc millor que la d'anys anteriors. No obstant això, cal millorar-la.

- Es necessari potenciar El Moro Traïdor. En el cercavila des de l'Ajuntament fins al Castell han de participar tots els homes del bàndol moro, és a dir, festeres de les filaes, Kaimans, Moros Verds, Marrocs, Moros Veribells. Però ara només desfilen pel centre de la calçada el Moro Traïdor conduït per la majoria dels festeres de la fila Marrocs i el Tribunal i el capità i la banderera de festes Moros i els Moros Grocs. Fins i tot, enguany hem vist com algunes de les banderes mores desfilaven per les voreres i no pel centre de la calçada. És necessari recuperar este ordre perquè totes les filaes se senten igual d'importantes en este acte.

- La memòria històrica és fonamental no només per a nosaltres els qui vivim en el temps present; sinó també per als nostres descendents, és per això que demanem, un any més, a la fila Moros Grocs que una vegada finalitzades les festes tinguen la deferència de guardar en l'arxiu de la Federació o en l'Arxiu Municipal un exemplar del text del Juí del Moro Traïdor.

- L'enterrament del Moro Traïdor és l'acte per excel·lència del bàndol moro. Un acte en què han de lluir-se les esquadres. No obstant això, la presència de festeres és mínima i el nombre de festeres és cada vegada menor. A més les dones, en senyal de dol per la mort del Moro Traïdor, han de cobrir-se el rostre amb el vel, fet que cada vegada es produeix menys.

- En la Processó cal demanar a les filaes que aporten el número suficient de portadors per als sants patrons. La inclusió d'un tabal que marque el ritme ha sigut molt positiva; però ara fa falta que s'unifique el ritme de les dues bandes perquè els festeres no perden el pas.

- La Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià felicita els capitans cristians dels Llaureors i a la capitana i banderera dels Marrocs i presta la seua col·laboració als capitans i banderers de les filaes Pirates i Moros Verds perquè l'any que ve realitzen unes capitànies memorables

Bernardo Garrigós Sirvent

ANGEL CHORRO E HIJOS, S.L.

C/ San Mateu, 17
C/ Mare de Déu de l'Orto, 39
03100 JIJONA (Alicante)
Tel. 965 61 18 79

GJ S.L. COMERCIAL GARRIGÓS JORNET, S.L.

Distribuciones Exclusivas de Alimentación
Ctra. Nacional 340, km. 765
Tel. 965 61 28 11
E-mail: comercial@pablogarrigos.com
XIXONA

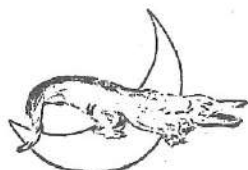
CENTRE DE FISIOTERAPIA I RECUPERACIÓ FUNCIONAL

Fernando Nicolau

C/ Barcelona, 1 bajo
Tels. 965 61 32 31 - 965 61 04 62
JIJONA

@ XIXONA.NET

ISIDRO BERNABEU
Tel. 965 610 444
isidro@xixona.net
C/ Alcoy, 31 - XIXONA

Filà Kaimans
XIXONA

UNDEF: Notícies per Bernardo Garrigós

EXPOFIESTA COMENÇA A RECUPERAR EL VOL

Els dies 18, 19 i 20 de novembre s'ha celebrat en IFA una nova edició d'EXPOFIESTA, la fira de tot allò que s'ha relacionat amb les nostres Festes de Moros i Cristians.

En esta edició EXPOFIESTA, que ha complit el seu dotzé aniversari, ha compartit espai en el segon pavelló d'IFA amb la primera edició de Tural.Com, una fira destinada a la promoció del turisme rural.

Després de la crisi de l'última edició UNDEF i el nou equip d'IFA s'han posat mans a l'obra per a potenciar esta fira i oferir al fester tot el necessari per al bon funcionament d'una de les tradicions més arrelades de la província d'Alacant. Han sigut un total de 28 expositors.

El major estant corresponia a la UNDEF. Tenia forma d'una ciutat murallada a la qual s'accedia per una porta d'estil islàmic. En el seu interior hi havia una gran exposició amb tots els pobles integrats en la UNDEF, en què els seus directius repartien fullets publicitaris de la nostra festa de moros i cristians. En un lateral, i perquè el fester i el públic se sentiren com en sa casa, es va recrear una kàbila, cuartelillo o seu festera, etc. I en un altre extrem hi havia una xicoteta oficina de la UNDEF per a atendre qualsevol sol·licitud.

Per a dotar al certamen de cert matís cultural la UNDEF va organitzar activitats durant els tres dies. Al matí del divendres es va presentar la **Guia Festera del 2006** i a la vesprada es van realitzar exposicions de carrosses i actuacions de grups de ballet. El dissabte de matí es va dedicar als més joves amb la representació de l'ambaixada infantil mora de Sax, l'ambaixada infantil cristiana, la conversió del moro al cristianisme d'Almansa i una desfilada infantil. De vesprada van continuar les actuacions de ballets i es va organitzar un gran desfilada de moros i cristians en què va participar una esquadra de cada una de les diferents àrees de la UNDEF. El diumenge es va realitzar la Junta de Govern de la UNDEF i al migdia una jornada de convivència festera. Amb esta edició s'ha aconseguit que el certamen torne a estar organitzat per la UNDEF i que comence a recuperar el seu vol, per a convertir-lo en un parell d'anys en la referència imprescindible per al fester.

PRESENTADA LA GUIA FESTERA 2006

Durant la celebració d'EXPOFIESTA la UNDEF ha presentat un dels projectes més ambiciosos: la **Guia Festera 2006**. Es tracta d'una publicació que a manera d'agenda presenta el calendari anual de totes les festes de Moros i Cristians integrades en la UNDEF. En cada full es presenta una festa i podem veure la data de celebració, la seua antiguitat, el nombre de festers, una relació de les filaes, l'escut de l'associació, els patrons, els actes festers i una fotografia. Tot això emmarcat per un disseny gràfic molt actual i avantguardista que de segur agradarà al lector. En total esta primera edició té 80 pàgines plenes.

És un projecte que s'ha realitzat en col·laboració amb les distintes Juntres Festeres i d'una forma accelerada perquè estiguera enllestit abans de finalitzar el 2005, si conté algun error és comprensible i de segur que la pròxima edició serà impecable.

LA UNDEF INAUGURA DUES SUBSEUS A MÚRCIA I A ALTEA

Una de les propostes de la nova Junta Directiva era la divisió de la UNDEF en àrees per a aconseguir el seu millor funcionament. Esta divisió no era només sobre el paper, sinó també física. Fins ara la seu central de la UNDEF estava a Beneixama, una població situada al nord de la província d'Alacant i que quedava un poc lluny per a algunes de les poblacions integrades en esta associació nacional. És per això que s'han creat dues subseus: una a Múrcia i una altra a Altea.

El dia 10 de setembre es va inaugurar en el Palau de l'Almudí de Múrcia la subseu de la UNDEF. L'acte va estar presidit per l'alcalde de Múrcia, Miguel Angel Cámara i pel president de la UNDEF, Francisco López. L'alcalde de Múrcia va donar la benvinguda als assistents amb estes paraules: "És un orgull per a tots i per als festers en especial, que Múrcia, haja sigut escollida com a referent per a tots els pobles de l'entorn del riu Segura, àmbit en què hi ha la mateixa forma de voler la festa". Esta subseu prestarà servei a totes les poblacions murcianes i a les de La Vega Baja.

El president de la UNDEF, Francisco López va comentar la seua il·lusió perquè esta subseu es convertisca en un aparador de la festa de Moros i Cristians i puga servir per a enlolar a 36 pobles d'Andalusia que també fan festes de Moros i Cristians.

El passat 22 de setembre a les nou i mitja de la nit l'alcalde d'Altea, Miguel Ortíz, la regidora de Festes, Feli Navarro, el president de l'Associació de Festes, Pepe Serrat i el president de la UNDEF, Francisco López, van inaugurar la subseu a Altea. Centralitzarà el treball que realitzen les poblacions festeres de la Marina

**MERCERÍA
TINTORERÍA**

C/ Alacant, 6
Tel. 965 61 08 30
XIXONA

**Ba
R
Ba
Ra
T**

C/ Marcel Mira, 28
XIXONA

**PAPERERIA
LLIBRERIA**

ITACA

C/ Sarga, 1 - Tel. 965 61 10 15
XIXONA

**TALLERES
FERESMI, S.L.**

Especialidad
RENAULT

C/ Alcoy, 54
Tel. 965 61 01 67
JIJONA

**Floristeria
Sofia**

HNAS. GARCÍA MULLOR, C.B.

C/ Mare de Deu de l'Orto, 40
Teléfono 965 61 17 51
XIXONA

III SEMINARI PERMANENT SOBRE LES FESTES DE MOROS I CRISTIANS

La Comunitat Valenciana, i especialment la província d'Alacant, es caracteritza entre altres coses per la quantitat, varietat i espectacularitat de les seues manifestacions festives. Entre elles, les festes de moros i cristians són, possiblement, les més antigues, complexes, participatives i espectaculars. Són unes festes antiquíssimes, que estan documentades ja en l'Edat Mitjana i en l'Edat Moderna existien arreu d'Espanya (el 1150 a Lleida, 1426 a Múrcia, 1463 a Jaén, 1579 a Oriola, 1586 a València, 1599 a Alacant, 1614 a Jumilla, 1617 a Caudete, 1668 a Alcoi, etc.). També existixen a Hispanoamèrica, on van ser portades pels conqueridors espanyols. A principis del segle XIX es va produir una decadència, van desaparèixer en les ciutats més importants i només es van conservar en els pobles xicotets d'algunes regions espanyoles gràcies a què s'havien fusionat amb les festes patronals, en les quals des del segle XVI participaven les antigues milícies, formades per una o dues companyies d'arcabussers, que després es van conèixer com a soldadesca. Al nord-oest de la província d'Alacant, les festes de moros i cristians han conservat l'estructura de les festes de l'Edat Moderna, tant en els actes festers (ambaixades, desfilades, processons, etc.) com en les comparses (càrrecs, banderes, arcabussos, vestimentes, etc.), i en la majoria dels seus elements (la Mahoma, el Ball dels Espies, El ball de Banderes, les salves d'arcabuseria, etc.). No obstant això, a diferència d'altres àrees geogràfiques, s'han desenvolupat i enriquit a partir d'eixa antiga estructura festiva i, sense perdre-la, ho segueixen fent actualment, convertint-se en un moviment cultural, econòmic i social als pobles que se celebren. Les processons i romeries, les ambaixades, conversions i "despulses", les desfilades, la música, el disseny i confecció de les vestimentes festives, els ballets, carrosses i d'altres elements ornamentals que es llueixen en les desfilades, que ha originat una autèntica indústria que enriqueix l'economia i ha creat molts llocs de treball en moltes poblacions festives, i la participació massiva de la població, ja que en moltes localitats un terç de la seua població participa activament en elles pertanyent a alguna comparsa, són alguns dels elements més significatius de les festes de moros i cristians. Per això, les festes de moros i cristians constitueixen potencialment un objecte d'estudi de diverses disciplines: l'antropologia (que estudia les manifestacions festives), la història (són molt antigues i han sigut un reflex de cada moment històric), la geografia (s'interrelacionen amb el territori en què es desenvolupen), la filologia (quant als textos d'ambaixades), la musicologia (quant al patrimoni i a la creativitat musical que posseeixen), l'economia (són una autèntica indústria en moltes poblacions) i la sociologia (són un autèntic moviment social i un reflex de la societat en què es desenvolupen).

Després de l'èxit del Cicle de Conferències i del Seminari Permanent sobre les Festes de Moros i Cristians celebrats durant els dos cursos anteriors i del curs d'estiu sobre les festes de moros i cristians celebrat en el mes de juliol de l'any passat en la seua universitària de Biar i dirigit pel Sr. Gabino Ponce Herrero, el Vice-rectorat d'Extensió Universitària de la Universitat d'Alacant ha organitzat novament un Seminari Permanent sobre les festes de moros i cristians que s'impartirà al llarg del curs 2005-2006 en tota la província d'Alacant.

PROGRAMA

Muro d'Alcoi, dissabte 29 d'octubre de 2005, a les 7 de la vesprada, en el Centre Cultural "Matzen".

"Les Festes de Moros i Cristians de Muro i l'arribada de la democràcia", pel Sr. José Miguel Santacreu Soler. Universitat d'Alacant. A continuació, Taula Redona.

Benissa, divendres 11 de novembre de 2005, a les 8 i mitja de la vesprada, en la Seu Universitària.

"L'atractiu turístic de les Festes de Moros i Cristians", per la Sra. Mª José Pastor Alfonso. Universitat d'Alacant. A continuació, Taula Redona.

Biar, diumenge 13 de novembre de 2005, a les 7 de la vesprada, en la

Casa de Cultura.

"La música en la festa de moros i cristians: un patrimoni cultural contemporani", pel Sr. José Rafael Pascual Vilaplana, compositor i director. A continuació, Taula Redona.

Alacant, divendres 25 de novembre de 2005, a les 9 de la nit, en la Seu de la Federació Alacantina de Moros i Cristians.

"L'atractiu turístic de les Festes de Moros i Cristians", per la Sra. Mª José Pastor Alfonso. Universitat d'Alacant. A continuació, Taula Redona.

Elda, divendres 20 de gener de 2006, a les 8 de la vesprada, en la seu de la Junta Central de Comparses de Moros i Cristians.

"Moros i Cristians en terres alacantines: una agitada coexistència", pel Sr. José Hinojosa Montalvo. Universitat d'Alacant. A continuació, Taula Redona.

Xixona, dissabte 21 de gener de 2006, a les 8 de la vesprada, en la Casa de Cultura.

"La participació de la dona en les Festes de Moros i Cristians de Xixona", pel Sr. Bernardo Garrigós Sirvent, Cronista Oficial de Xixona. A continuació, Taula Redona.

Almoradí, diumenge 29 de gener de 2006, a les 7 de la vesprada, en l'Aula de Cultura de la Biblioteca Municipal.

"Les festes populars i la memòria col·lectiva: la recuperació-instauració de les Festes de Moros i Cristians en la Vega Baixa", pel Sr. Gregorio Canales Martínez. Universitat d'Alacant. A continuació, Taula Redona.

Altea, dimecres 1 de febrer de 2006, a les 9 de la nit, en el Centre Social.

"L'atractiu turístic de les Festes de Moros i Cristians", per la Sra. Mª José Pastor Alfonso. Universitat d'Alacant. A continuació, Taula Redona.

Onil, divendres 27 de març de 2006, a les 8'30 de la vesprada, en la Casa de Cultura.

"Mites i simbolismes en els rituals de les Festes de Moros i Cristians" per la Sra. Mª Dolores Vargas Llovera. Universitat d'Alacant. A continuació, Taula Redona.

Asp, divendres 10 de febrer de 2006, a les 9 de la nit, en el Teatre Wagner.

"Moros, cristians i jueus en l'Asp medieval", pel Sr. Manuel Benítez Bolorinos. Universitat d'Alacant. A continuació, Taula Redona.

Callosa de Segura, divendres 17 de febrer de 2006, a les 9 de la nit, en la seu social de l'Associació de Comparses "Sant Roc", C/ Jaume I el Conqueridor.

"Les festes populars i la memòria col·lectiva: la recuperació-instauració de les Festes de Moros i Cristians en la Vega Baixa", pel Sr. Gregorio Canales Martínez. Universitat d'Alacant. A continuació, Taula Redona.

Beneixama, dissabte 18 de febrer de 2006, a les 8 de la vesprada, en l'Auditori Municipal.

"La Festa de Moros i Cristians, una pluralitat d'estètiques", pel Sr. Adrián Espí Valdés. Universitat d'Alacant. A continuació, Taula Redona.

Mutxamel, diumenge 19 de febrer de 2006, a les 8 de la vesprada, en la Casa de Cultura.

"La música en la festa de moros i cristians: un patrimoni cultural contemporani", pel Sr. José Rafael Pascual Vilaplana, compositor i director. A continuació, Taula Redona.

Petrer, divendres 24 de febrer de 2006, a les 9 de la nit, en la Seu de la Unió de Festes "Sant Bonifaci Màrtir".

"La pólvora i l'arcabuseria en les Festes de Moros i Cristians", pel Sr. José Martínez Torrent, interventor d'armes de la Guàrdia Civil. A continuació, Taula Redona.

Camp de Mirra, dissabte 25 de febrer de 2006, a les 6 de la vesprada, en el Centre Cívic i Social.

"Els advocacions religioses a la Vall de Biar sobre la Festa de Moros i Cristians (Banyeres, Beneixama, El Camp de Mirra i Biar)", per Mossèn Josep Miquel Francés. Historiador, Cronista Oficial del Camp de Mirra i assessor religiós de la Junta de Festes. A continuació, Taula Redona.

Manola
JOYEROS

El Vall, 18
Teléfono 965 61 23 71
JIJONA

ERVECERÍA
el hermanho

C/ Josep Hernández i Mira, 1
Teléfono 965 61 30 54
JIJONA

Jijona S.L.
IMPRESORES

Fax 965 61 33 28
Teléfono 965 61 26 28
03100 JIJONA (Alicante)

TURRONES
JOSÉ GARRIGÓS

Ctra. Nacional 340, km.764
Tel. 965 61 06 25
JIJONA

FÉRRETERIA
Valls
José Valls Miquel

C/ La Sarga, 1
Tel. 965 61 05 71
XIXONA

Castalla, dissabte 25 de febrer de 2006, a les 9 de la nit, en la Casa de Cultura.

"Simbolismes en les Festes de Moros i Cristians", per la Sra. Mª Dolores Vargas Llovera. Universitat d'Alacant. A continuació, Taula Redona. Villena, dissabte 4 de març de 2006, a les 7 de la vesprada, en la Casa de Cultura.

"L'aportació de José María Soler a les Festes de Moros i Cristians de Villena", pel Sr. José Fernando Domene Verdú, vocal de cultura de la UNDEF, i pel Sr. José Vicente Arnedo Lázaro, membre de la Junta Central de Festes de Moros i Cristians de Villena. A continuació, Taula Redona. Benidorm, dimecres 29 de març de 2006, a les 9 de la nit, en el Casal Fester, C/ La Biga.

"La música festera de Moros i Cristians", pel Sr. José María Esteve Faubel. Universitat d'Alacant. A continuació, Taula Redona. Albatera, divendres 28 d'abril de 2006, en la sala de conferències de l'edifici Reina Sofia.

"La pólvora i l'arcabuseria en les Festes de Moros i Cristians", pel Sr. Joaquín Marco Sanjuán. A continuació, Taula Redona.

Crevent, dimecres 3 de maig de 2006, a les 8 i mitja de la vesprada, en la Casa de Cultura.

"L'atractiu turístic de les Festes de Moros i Cristians", per la Sra. Mª José Pastor Alfonso. Universitat d'Alacant. A continuació, Taula Redona. Salines, divendres 5 de maig de 2006, a les 9 de la nit, en la Casa de Cultura.

"La participació de la dona en les Festes de Moros i Cristians", pel Sr. José Fernando Domene Verdú, Vocal de Cultura de la UNDEF. A continuació,

Taula Redona.

Cocentaina, dissabte 6 de maig de 2006, a les 9 de la nit, en el Palau Comtal.

"La religiositat popular en les Festes de Moros i Cristians", per D. Francisco Hernández Marín. A continuació, Taula Redona.

La Vila Joiosa, diumenge 7 de maig de 2006, a les 8 i mitja de la vesprada, en el Centre Social - Llar del Pensionista.

"Les Festes de Moros i Cristians en l'Edat Mitjana i l'Edat Moderna: L'origen del Desembarcament de La Vila", pel Sr. Miguel Ángel González Hernández. Universitat d'Alacant. A continuació, Taula Redona.

Saix, divendres 19 de maig de 2006, a les 9 de la nit, en la Majordomia de Sant Blai.

"Simbolismes en les Festes de Moros i Cristians", per la Sra. Mª Dolores Vargas Llovera. Universitat d'Alacant. A continuació, Taula Redona. Agost, divendres 27 de maig de 2006, a les 8 i mitja de la vesprada, en el Saló d'Actes de la Casa de Cultura.

"Els anacronismes en les Festes de Moros i Cristians", pel Sr. José Fernando Domene Verdú, Vocal de Cultura de la UNDEF. A continuació, Taula Redona. Benissa, dimarts 27 de juny de 2006, a les 8 i mitja de la vesprada, en el Centre Cultural.

"La música en la festa de moros i cristians: un patrimoni cultural contemporani", pel Sr. José Rafael Pascual Vilaplana, compositor i director. A continuació, hi haurà un Concert.

Jose Fernando Domene Verdú

EL BUTLLETÍ DE LA UNDEF

A finals d'enguany acabava el conveni existent entre l'empresa O4 Creativos, SL i la UNDEF pel qual esta empresa s'encarregava de l'edició de la revista-butlletí de la UNDEF. Durant estos cinc últims anys s'han editat un total de 20 números. Una revista que va suposar una innovació en el seu dia a causa del nombre de pàgines, 42, al color que van prendre les seues pàgines i a la qualitat del paper. Una publicació que cada tres mesos acudia puntual a la seua cita. Ha sigut una revista on ha primat la informació al fester. Així hem llegit des de textos sobre el III Congrés Nacional de la Festa de Moros i Cristians fins a la crònica de les festes d'una població, passant per les Assemblees de la UNDEF, el I Fòrum Nacional d'Ambaixadors de Mutxamel i la III Trobada Nacional d'Ambaixadors d'Alacant, etc.

Xixona sempre ha comptat amb el seu espai i ha sigut un gran col·laborador el nostre president, Bernardo Garrigós Sirvent. En les seues pàgines hem llegit la crònica de la les nostres Festes de Moros i Cristians i del Mig Any, també les úniques cròniques sobre les Festes d'Hivern i també les eleccions a la Junta Directiva del 2003, la presentació de la pàgina web i la presentació del quadern de treball de l'Escola d'Ambaixadors. Tots els documents amb un estil amé, didàctic, informatiu i presidit per una infinitat de fotografies a tot color.

La relació d'articles ha sigut la següent:

"Febrer: la Festa continua a Xixona", UNDEF núm. 01, III. Abril-maig-juny-2001, p. 10

"Xixona va celebrar les seues festes de Moros i Cristians", UNDEF núm. 03, III. Oct-nov-des-2001, p. 38-39.

"Al febrer: els xixonencs viuen la festa amb passió", UNDEF núm. 06, III. Jul-Ago-Set-2002, p. 16-19.

"Els Moros i Cristians tornen a Xixona", UNDEF núm. 07, III. Oct-nov-des-2002, p. 11-13.

"Xixona, 25 anys de les Festes d'Hivern", UNDEF núm. 09, III. Abril-maig-juny-2003, p. 15-18.

"Eleccions a Xixona", UNDEF núm. 09, III. Abril-maig-juny-2003, p. 26.

"Xixona, sabor a festa", UNDEF núm. 11, III. Oct-nov-des-2003, p. 18-22.

"L'Associació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià de Xixona ja té una

nova pàgina web", UNDEF núm. 13, III. Abril-maig-juny-2004, p. 10-17.

"Calor festera en les Festes d'Hivern a Xixona", UNDEF núm. 13, III. Abril-maig-juny-2004, p. 13-17.

"Xixona, essència festera", UNDEF núm. 15, III. Oct-nov-des-2004, p. 18-25

"L'ambaixada del Moro i del Cristià", UNDEF núm. 15, III. Oct-nov-des-2004 p. 16-17.

"Xixona en les festes de Moros i Cristians posen la calor en un fred hivern", UNDEF núm. 17, III. Abril-maig-juny-2005, p. 20-24

"Les tropes cristianes van vencer Xixona", UNDEF núm. 19, III. Oct-nov-des-2005, p. 30-36.

Totes les revistes estan en la biblioteca de la Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià a disposició de tots els festers.

Des d'estes pàgines voldria agrair la labor realitzada pel director de la revista Primitivo Gil i tots els seus afanyos per la nostra festa de moros i cristians.

En la Junta Directiva de la UNDEF celebrada el 20 de novembre en IFA el nou equip directiu presidit per Francisco López va comunicar als assistents que ja no es comptarà amb esta empresa de publicitat, sinó que la gestió i coordinació de la revista estarà en mans de la Junta Directiva mateixa.

La nova revista tindrà més pàgines (52), continuarà sent a color, s'editarà cada dos mesos i la tirada aconseguirà els 15.000 exemplars. La UNDEF remetrà una quantitat d'exemplars que serà proporcional al nombre de festers de cada població. Però també el fester podrà rebre l'exemplar, si és el cas, amb el pagament previ de les despeses d'enviament i podrà descarregar-la pàgina web de la UNDEF. La Junta Directiva espera que veja la llum el pròxim 15 de gener de 2006. Amb esta nova revista s'obrirà la quarta època d'este butlletí fester. Nosaltres continuarem posant el nostre xicotet granet d'arena perquè les Festes de Moros i Cristians de Xixona es difonguen arreu de totes les poblacions festeres.

Bernardo Garrigós Sirvent

Ctra. Tibi, km. 1
Tel y Fax 965 61 07 33
XIXONA

**Miquel's
Lecheros**

Tel/Fax. 965 61 18 83
Tels. Mòbils
670 434 785
670 434 786
670 434 787
XIXONA
CERVEZAS
CRUZCAMPO
FONT VELLA
SCHWEPES
VINOS
CAFE LICOR CEROL

CARNICERIA

**Quiquet
y Ana Mari**

Tel: 965 61 09 94
XIXONA

**Panaderia - Bollería
Domínguez**

C/ Josep Hernández i Mira, 28
Tel. 965 61 32 15 - 965 61 17 26
JIXONA

HNOS. VILLEGAS

PINTURA
DECORACION
Y LACADOS

Pol. ind. Segorb, s/n
Tels. 965 61 01 82 - 965 61 14 07
Móvil 630 900 744
XIXONA

LA FEDERACIÓ POSA EL MATÍS CULTURAL EN EL MERCAT MEDIEVAL

Casa de cultura en el Mercat Medieval 15-X-2005

Es dies 15 i 16 d'octubre es va celebrar a Xixona el primer mercat medieval. Inicialment s'havia pensat que el millor lloc per a emplaçar esta fira podria ser el nucli antic de la nostra ciutat, a causa de l'antiguitat i història dels edificis i a la particular idiosincràsia del traçat dels seus carrers, no obstant això, les obres de reforma del clavegueram del nucli antic van fer inviable esta possibilitat. A causa d'açò el carrer Mare de Déu de l'Orito suposava una gran alternativa, per ser un

carrer cèntric, nascut a l'edat mitjana, però que va aconseguir el seu desenvolupament amb la construcció del convent de Ntra. Sra. de Loreto a finals del segle XVI, per tant, un carrer amb història; a més de les possibilitats d'aparcament eren majors que en ple casc històric. Des del carreró de T o m á s Domínguez (ara carreró del Bebop i del Aquario) i fins a la Plaça del Convent es van disposar quasi seixanta parades de venda d'artesanies. Els assistents podien gaudir de dolços àrabs, arrop i talladetes, carn torrada i, per descomptat, de les pastes típiques xixonenques i del torró artesà de Manolo Picola.

També es podien adquirir els més variats productes: bosses de mà de cuir, joguets de fusta com ara espases i escuts, bruixes de la sort, sabons artesanals, etc. Tot això ambientat en l'edat mitjana gràcies a les banderes i banderoles que penjaven de punta a punta del carrer, les parades decorades amb teles i fustes antigues i els propis venedors amb vestits ambientats en l'edat mitjana.

La Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià no podia faltar en este

esdeveniment i és per això que vam decidir atorgar un matís cultural a esta celebració festiva. Això va ser possible gràcies a l'Ajuntament que ens va cedir la Casa de Cultura perquè instal·làrem les nostres exposicions. Vam utilitzar al màxim l'espai expositiu amb què compta la Casa de Cultura així vam plantejar cinc exposicions que ocuparien la planta baixa i el primer pis. Es pretenia oferir al xixonenc i al visitant una visió del present i del passat de les nostres festes de Moros i Cristians, de la indústria del torró i la seua relació amb les nostres festes i de l'evolució urbana dels principals carrers i places de Xixona. Estes exposicions eren: X anys del Concurs de fotografia festera, Torró i Festa, Cartells de festes de Moros i Cristians, Xixona a principis del segle XX i Fotografies antigues festeres. Gran part del material era inèdit i presentava alguns aspectes curiosos i diferents de les nostres festes. Donant la benvinguda al visitant es trobaven els nous vestits d'ambaixadors que hem estrenat en les passades festes: el vestit de l'ambaixador cristià en l'ambaixada dels mariners i el vestit de l'ambaixador moro.

En la primera planta estava l'exposició "X anys del Concurs de Fotografia Festera", el material de la qual no era nou, perquè ja s'havia exposat durant el Mig Any, no obstant això sí que era una primícia poder contemplar totes les fotografies premiades en estes deu edicions del concursos fotogràfic en una mateixa sala. Només entrar el visitant podia observar un gran quadre amb el llistat de premis agrupats cronològicament. A continuació, estaven penjades les fotografies per ordre cronològic des de la primera edició en 1996 fins a l'última de 2005.

Després de pujar l'escala accedíem a la segona planta, a l'esquerra entràvem en l'aula 2 on es trobava l'exposició "Torró i Festa". En esta mostra es pretenia il·lustrar al visitant sobre la relació existent entre la indústria torronera i la principal tradició de Xixona, les festes de Moros i Cristians. Així vam poder contemplar anuncis

INDUSTRIAS
JIJONENCAS, S.A.

Jijonenca®

Pol. Espartal, s/n
XIXONA

Agrupació
Artística Musical
"El Trabajo"

Col·labora
amb les festes

el mirall
CENTRE D'ESTÈTICA
UNISEX

Urbanització Segorb, bloc 1
Tel. 965 61 24 70
03100 JIJONA (Alicante)

**Cristalería
XIXONA**

C/ Mallorca, 5 bajos
03100 JIJONA (Alicante)
Tel. 965 61 00 33

realitzats per empreses torroneres en el programa de festes des de 1960 fins a l'actualitat. També vam contemplar tots els tòpics possibles: com els moros i els cristians fent la pau amb unes barres de torró o com dins dels tresors més preats, a més de les joies i l'or, es troba el torró. En esta sala també comptavem amb l'exposició de maquetes de Vicente Miquel. Este és un autèntic artesà que ha elaborat fàbriques de torró, obradors de gelat, una almàssera, un celler i un monument a les festes de moros i cristians, al torró i al gelat. Una autèntica meravella de mostra amenitzada per les atentes explicacions de Vicente Miquel.

De nou en el corredor vam poder contemplar l'evolució urbana dels principals carrers de Xixona a través de 13 fotografies. La majoria d'estes fotografies eren de principis del segle XX de grans mides, i al costat hi havia una imatge actual del mateix lloc, però en grandària més reduïda perquè el visitant poguera contemplar el canvi patit en estos cent anys. Entre els carrers fotografiats estava el carrer Mare de Déu de l'Orito, la Plaça, El Vall, José Hernández Mira, etc. Però potser la que més sorprenia als xixonencs va ser la façana originària de l'Asil abans de la seua inauguració en 1917.

La Sala de Conferències, on celebren els plens de corporació municipal, va patir un canvi radical, ja que allí es van instal·lar dues exposicions: "Els cartells de festes" i "Fotografia festera antiga".

En les parets de la sala es volia penjar els cartells premiats amb el primer premi i l'accèssit del concurs de cartells del 1996 al 2005, no obstant això, vam ampliar la mostra amb tots els cartells que s'han conservat. Era una ocasió única per a contemplar tots els cartells de Xixona i poder triar quin era el millor. A l'entrada es trobava un quadre amb tots els autors ordenats alfabèticament. Entre els cartells que més van sorprendre estava el més antic conservat de 1884, per la seua càrrega

informativa que dominava sobre el dibuix, el de 1904 pel seu brillant colorit i les seues colossals dimensions i el de 1959 per difondre el programa de festes en castellà, anglès i francès.

En tres panells expositius, prestats per l'Associació Cultural El Trabajo, vam col·locar un total de 48 fotografies festeres anteriors a 1980. Estes fotografies eren de grandària A4 que garantien una perfecta

a càrrec de Juan Escoda Moncho i Bernardo Garrigós. I ha suposat un gran esforç per a la nostra Federació a l'haver d'emmarcar una gran quantitat de fotografies i cartells premiats. D'esta manera tots estos objectes ja estan en condicions de ser exposats en el futur Casal de la Festa. També agraïm l'esforç realitzat per Pintures Espí per a emmarcar les fotografies i cartells en un temps rècord.

L'horari de visita es va adequar al del propi mercat medieval: de matí d'11 a 14 hores i a la vesprada de 17 a 21 hores. L'assistència de públic ha desbordat les més optimistes de les previsions. Era impressionant veure com durant la vesprada del dissabte i el matí del diumenge els corredors de la Casa de Cultura estaven plens a sobreixir i deambular per estos era una autèntica aventura. Com a curiositat podem dir que el dissabte a la nit a causa de la gran quantitat de públic no vam poder tancar les portes fins les deu.

En total van visitar l'exposició 1.711 persones, 1.002 dones i 709 homes. Per edats el sector majoritari va ser de 30 a 59 anys amb un total de 785 persones, seguit pels majors de 60 354 persones i els joves de 18 a 29 anys amb 305 persones. Cal indicar que la presència de persones foranes ha sigut important; perquè ha suposat quasi la tercera part (un 32,35%) 553 enfront dels 1158 xixonencs. A més d'estes exposicions vam decorar l'exterior de la Casa de Cultura amb banderoles, procedents de la capitania dels Llaureadors d'enguany, per a convertir-la en un castell medieval.

Esta ha sigut una iniciativa molt positiva que ha ajudat a difondre la nostra festa de Moros i Cristians entre els xixonencs i els forasters. A més ha servit per a demostrar com la nostra Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià posseeix un patrimoni, que està conservat perfectament i que en qualsevol moment pot ser exposat en el futur Casal de la Festa. Si l'any que ve es repeteix esta celebració nosaltres haurem d'estar allí.
Bernardo Garrigós Sirvent

Mercat Medieval 15-X-2005

contemplació i una segura conservació posterior. Estaven agrupades per dècades. Els visitants van poder veure tots els actes festeres; des de l'Entrada fins a la Processó, passant per les ambaixades del moro i del cristià i totes les filaes, fins i tot algunes que ja han desaparegut com les d'Asturians i Jueus.

El muntatge de les exposicions va anar

**JOSÉ ANDRÉS
LLORENS**

**ALMACÉN
DE BEBIDAS**

C/ Mare de Déu de l'Orito, 41
Teléfono 965 61 06 73
JIJONA

**MOROS VERDS
XIXONA**

CECILIA SABATER LÓPEZ

C/ Alcoy, 55
Tel. 965 61 25 01
XIXONA

Ctra. Nacional, 340
Km. 765, Nave 5
Tel. 965 61 27 53
Fax 965 61 25 29
JIJONA

Parlant de festes amb...?

El podem definir com a un enamorat de la festa de Moros i Cristians perquè ha fet de tot: animador d'esquadres especials on ha fet de cap d'esquadra en totes les filaes d'agost i també en les festes d'Hivern, capità de festa cristià amb la seua dona en 1995, alcalde de la partida, president dels Llauraors i ara des de fa alguns anys dissenyador de boatos i constructor de carrosses. Eixe és Benjamín Ferrándiz, un fester com pocs. Però, malgrat això, comprén que la festa més participativa de Xixona és la cavalcada dels Reis i no ha dubtat a transformar-se en un i en fer el que calga per a que lluisca com cal.

Moro o cristià?

Benjamín: Cristià, perquè fa molt anys vaig eixir en els amics. M'agrada molt la marxa mora, però soc cristià.

I sempre has sigut llauraor?

Benjamín: He eixit pràcticament en totes les filaes i també en Hivern, però en esquadres especials.

Però, sempre de cristià?

Benjamín: No també de moro. La primera volta que vaig eixir va ser en els Kaimans, quan va faltar el capità El Valiente. Tota l'esquadra portava una capa que era una àguila. També vaig eixir en els Grocs en les dues últimes capitànies, en els verds...

De fester de filà, només has eixit de llauraor?

Benjamín: Si des de l'any 1974 he eixit de llauraor.

Eres un fester polifacètic, has format part d'un bon grapat d'esquadres especials fent de cap d'esquadra i has sigut capità de festa cristià. Quina va ser la teua experiència?

Benjamín: Fabulosa, una il·lusió que tenia

de feia molt anys enrere que havien quedat els tres amics (Àngel Mira, Alfredo Sirvent i jo) en ser capitans i sobretot amb el suport de la meua dona, va ser fabulós. **Quin es el record més important? O algun acte o algun moment?**

Benjamín: Tot el muntatge i el suport tan gran que vaig tindre de moltes filaes, com els Moros Verds que va ser fabulós i el suport de la meua dona i els meus amics. **També eres president de la filà Llauraors. Des de fa molt de temps?**

Benjamín: Des de l'any passat.

I com es duu això?

Benjamín: (bufa i ens mira) Es porta conforme es pot. Fa falta fer alguns canvis, i des del meu punt de vista pense que es pot millorar i ajudar a que la filà cresca i hi haja unió i vaja cap amunt.

Com s'està en una filà xicoteta?

Benjamín: Si hi ha unió, perfecte, però sempre fa falta la pesseta per al duro, i si damunt de faltar la pesseta per al duro hi ha poca unió, ens falten dues pessetes. **Que fa falta als Llauraors, un canvi?**

Benjamín: Als Llauraors el que fa falta es trobar una kàbila i aleshores faria filà, perquè ens podrien reunir, fer-nos quatre cerveses, que la joventut s'acoplara més i tindre més unió de la que hi ha, però tot això mentre no tinguem un local on puguem reunir-nos i parlar és un poc difícil.

També representes el càrrec d'alcalde de la partida

Benjamín: Això ho representava el tio Quité fa molts anys. Des d'abans de la Guerra Civil estava eixe càrrec i sempre s'havia ostentat pels Llauraors. Però des que va faltar el tio Quité eixe càrrec s'havia perdut. És un càrrec simbòlic. A partir de l'any 1995 vaig parlar amb els majors de la filà i el vestit que em vaig fer per a capità de festes s'adaptava molt bé i me'l vaig fer ja amb eixa idea i vaig reproduir l'esbós de la capa del tio Quité. I en l'any 1996 el president i tota la filà em va dir que exercira el càrrec d'alcalde de la partida.

Mana molt l'alcalde de la partida?

Benjamín: Cap de poquet. És un càrrec simbòlic. Representa l'alcalde de totes les

FÁBRICA DE TURRONES

El Artesano

Mira y Llorens, S.A.

Apartado 37
Tel. 965 61 02 75
Fax 965 61 08 51
mil@turroneselartesanom.com
JIJONA

C/ Alcoy, 21
Tel. 965 61 03 80
Fax 965 61 32 12
JIJONA

Jijona, S.A.

FÁBRICA DE TURRONES
Y DULCES

Pda. Alecua, s/n
Teléfono 965 61 00 81/68
Fax 965 61 28 51
E-mail: elabuelo@jijonasa.com
www.elabuelo.es
JIJONA

Filà
CONTRABANDISTES

M
SANEAMIENTOS Y AZULEJOS
TAMAIX, S.L.
C/ Alcoy, 36 - local 4
JIJONA
TIENDA: Almudena
Tel. y Fax 965 61 29 20
MÓVIL Juan Ant. 667 447 209

partides i en els actes més importants anava al costat de l'Alcalde del poble. Era qui comentava al Alcalde del poble els problemes de les partides.

Pensem que si ja no tens prou faena: president dels Llauraors, alcalde de la partida, animador d'esquadres especials, cap d'esquadra, ara només et faltava organitzador de boatos.

Benjamín: S'ha de fer la festa i fer per la festa. Però si a més a més tens un compromís amb uns amics d'anys enrere el que vols és que trionfen i tens dues solucions: o els ajudes i et pugues al carro o no saps el que pot passar. S'ha d'estar ahí.

Ha sigut molt complicat enguany organitzar el boato?

Benjamín: (Silenci...i mira el cel com dient: mare quina pregunta mare! I somriu) Qualsevol boato té les seues complicacions. Si tens ajuda global, molt bé, però hi ha voltes que es complica molt. Ha sigut prou complicat. La capitania no ha eixit com deuria d'haver eixit, haguera pogut eixir molt millor, però s'ha fet tot el que s'ha pogut.

Alguna capitania que hages de destacar pel seu boato?

Benjamín: Totes són boniques. Quan et poses en la pell de la filà que correspon saps si s'ha fet amb amor o amb diners. Però totes són meravelloses.

A tu que t'agrada més, una capitania a base de diners o a base de treball?

Benjamín: A mi m'agrada més les fetes amb companyerisme, amb faena. Goje molt més i tota la filà col·labora, ja que s'ajunen totes les setmanes. I tots estan treballant per les festes. Eixa capitania davall del punt de vista de la filà pense que és més bonica que tirar de taló.

Costa molt fer un boato? Un any, dos?

Benjamín: Depèn dels capitans que siguen. Faena, set o huit mesos; preparació, l'any anterior de ser capitans ja va pensant el que has de fer. L'any passat només acabar les festes ja estàvem pensant la pròxima capitania.

També t'encarregues de dissenyar carrosses. Com és eixa faena?

Benjamín: Això és tot festa. Calfar-te un poquet el cap tindre ganes i treballar per la festa. I allò que pot costar-te en el mercat 10 duros, intentar traure-ho en un. Això és el que fan filaes xicotetes com nosaltres que

no disposem dels 10 duros

Es difícil dissenyar i fer carrosses o no?

Benjamín: Això t'ha de nàixer. Des de sempre m'ha agradat molt el dibuix, el disseny i el muntatge i des de fa molts anys igual per a nosaltres com per a qualsevol altra filà que me'n demanen, com ara mateixa els verds que em demanen que si plataformes, que si carrosses, tenen la meua ajuda. El capità de festes moro i el seu equip ja han vingut 3 voltes, per a vore el tema de plataformes. I ja els vaig comentar que el que tenim nosaltres es seu, ni lloguer ni res. Açò és festa i el que menys podem fer es

Benjamín com a Alcalde de la Partida

deixar-vos-les.

Podem dir que són unes carrosses que es reutilitzen?

Benjamín: Sí que es poden reutilitzar al cent per cents ja que han tingut unes despeses importants en el primer moment, però que els Llauraors les han pagades. La plataforma es tracta de qualsevol cotxe autònom al qual li posem una plataforma damunt i a partir d'eixa plataforma ens les hem d'ingeniar per a muntar el decorat per a moro, per a cristià o per si algun dia a l'Ajuntament se li acut fer una cavalcada com Déu mana, tindria unes plataformes.

Fa molt anys que et dediques a fer boatos, plataformes, etc?

Benjamín: Des de l'any 1991 o 92. La primera carrossa que vaig fer va ser quan van nàixer les filles del meu amic Àngel i Alfredo. Era el caixó de brossa de la fusteria que li vaig posar rodes i el van enganxar a un tractor i van fer una carrossa. Elles tenien

mesos portava una sentada a la dreta i l'altra a l'esquerra.

N'has fet moltes?

Benjamín: Sí, tots els anys els xiquets dels Llauraors han eixit a l'Entrà amb carrossa. Mai he cobrat res per fer la carrossa perquè és la meua il·lusió que els xiquets dels Llauraors tinguin una carrossa. Això sí, cada any amb un estil diferent.

Calderilla. Ara et buscarà el de les carrosses de Sant Vicent.

Benjamín: Una cosa és la festa i Xixona i altra... És ben cert que el de les carrosses de Sant Vicent, Juan Carlos Martín, moltes

voltes m'ha dit: tu lo que tienes que hacer es venirte a trabajar conmigo, tu disfrutarías aquí. La veritat és que Juan Carlos m'ha deixat moltes coses que m'han fet falta a canvi de res i tinc una gran amistat amb ell.

Quin és l'acte que més t'agrada?

Benjamín: L'Entrà, perquè és l'únic acte on el fester gaudeix, on la majoria es porta bé o deu portar-se bé i on llueix el vestit de cada comparsa.

Quin és l'acte que menys t'agrada?

Benjamín: M'agraden tots, es podrien retocar alguns, però estan molt bé com estan ara.

Que el pareix la nova organització dels trons?

Benjamín: No m'agrada, no se si es perquè ha sigut el primer any. A parer meu no faria falta ni bandes de música, faria falta una megafonia de punta a punta de la Plaça que

cada cert temps tocara la trompeta o posar trompetes pel mig, perquè donaren l'avís de tirar.

El tirador disfruta més?

Benjamín: Sí, disfruta més, té menys perill. Pense que es millor d'esta manera.

Quins actes canviaries de les festes?

Benjamín: Pràcticament cap. Les dianes un poquet més tard.

Alguna anècdota que t'haja passat?

Benjamín: Les festes senceres són una anècdota. La veritat és que en festes he patit xicotets accidents, des d'obrir-me el cap amb el garfi en la capitania del Peporro i Virgilio, fins a rebre una tomacada en l'ull en la retreta de la Tomatina de Bunyol dels Llauraors. La veritat és que cada any n'hi ha una.

Alguna cosa més?

Benjamín: Res, tot perfecte i que visca la festa.

Bernardo Garrigós Sirvent

AUTO ESCUELA
Boatella

C/ Josep Hernández i Mira, 9
Teléfono 965 61 30 76
JIXONA

CAFETERIA - DESAYUNOS
PLATOS COMBINADOS
monterrey

Ezequiel Ramón Aznar Ruiz
C/ El Vall, 14
Tel. 965 61 30 57
XIXONA

Decoració
Textil
J. L. Morant

Tapisseries - Cortines
C/ Alcoi, 39
Tel.-Fax 965 61 27 47
Mòbil 609 37 69 47
XIXONA

Moros Grocs
XIXONA

dando caña!!

EL CD: MONOGRAFIA 2 RAMON GARCÍA I SOLER

Aestes pàgines portem un dels compositors avantguardistes més avduts pels xixonencs, Ramón García Soler. Les seues obres han sigut interpretades en diferents concerts per l'Agrupació Artísticomusical El Trabajo i s'han escoltat pels nostres carrers en l'Entrà i la Presentació de Bandes.

El CD és Monografia disc núm. 2 Ramón García i Soler, de la Societat Musical de Banyeres de Mariola dirigida en esta ocasió pel propi compositor. El cd va ser gravat els dies 22 i 23 de juliol de 2000 en el Teatre Principal de Banyeres de Mariola.

El compositor i director, Ramón García i Soler

Va nàixer a Atzeneta d'Albaida el 1971. Es va iniciar en el bell art de la música de la mà de son pare i posteriorment continua els seus estudis de solfeig i guitarra amb el mestre Eduardo Soler Ibarra per a ingressar en el

Conservatori Professional de Música Mestre Verd de Carcaixent on cursa estudis de piano i guitarra obtenint les màximes qualificacions. El següent escaló en la carrera professional passa pel Conservatori Superior de Música Oscar Esplà d'Alacant on realitza els estudis superiors de guitarra sota la direcció del catedràtic el Sr. José Tomás obtenint el títol de Grau Superior amb les més altes qualificacions.

Ha participat en distints cursos internacionals, estudiant amb els mestres: David Russell, Leo Brouwer, José Tomás, Carles Trepit i José Luis González.

També ha estudiat Harmonia, Contrapunt i Fuga en el conservatori d'Alacant, música per al cine i la imatge amb José Nieto i pedagogia musical.

Ha estudiat Direcció de Banda amb els mestres Norman Milanés, José Rafael Pascual Vilaplana, amb qui l'unix una gran amistat, Flori Totan i Jan Cober.

Ha realitzat nombrosos concerts de guitarra tant com a solista com en grups de cambra.

En la seua faceta de compositor ha escrit diferents obres tant per a banda com per a grups instrumentals, però ressalta la seua aportació a la música de la festa de Moros i Cristians. Ha sigut guardonat amb el 2n Premi del I Concurs de Composició per dolçaina Ciutat d'Algemesí-Muscat 98. Ha sigut director titular de la Unió Musical de Montixelvo, de l'Agrupació Coral d'Atzeneta d'Albaida, de l'Agrupació Vocal Eduardo Torres d'Albaida,

de la Coral Jaume Baldó, de l'Ateneu Musical de La Vila Joiosa i de la Unió Musical d'Albadia l'Aranya (1996-2003). Ha sigut invitat a dirigir les seues pròpies obres com a director en les bandes de La Pobla del Duc, Bocairent, Ateneu Musical de Cocentaina, Societat Musical de Banyeres de Mariola, Agrupació Artísticomusical El Trabajo. El 15 d'agost va ser invitat per a dirigir el Concert de festes de la nostra banda, interpretant-se les seues obres: Tibi Maria (MC,2000), Saoro (PD,2001), David Pascual (MM,2001), Almunastir(MM, 2003) i Patrici Barcelo (PD, 2002) estes dues últimes composicions van ser incloses en el cd Saxum de la nostra banda.

També ha rebut diferents homenatges i reconeixements per la seua labor en la potenciació de la música de Moros i Cristians a Rafelguaraf, Atzeneta, Mutxamel, Ontinyent i Xixona.

Ha sigut professor de guitarra durant un llarg període a l'Escola Municipal de Música d'Albaida i en l'Acadèmia Ateneu-Discantus de Cocentaina.

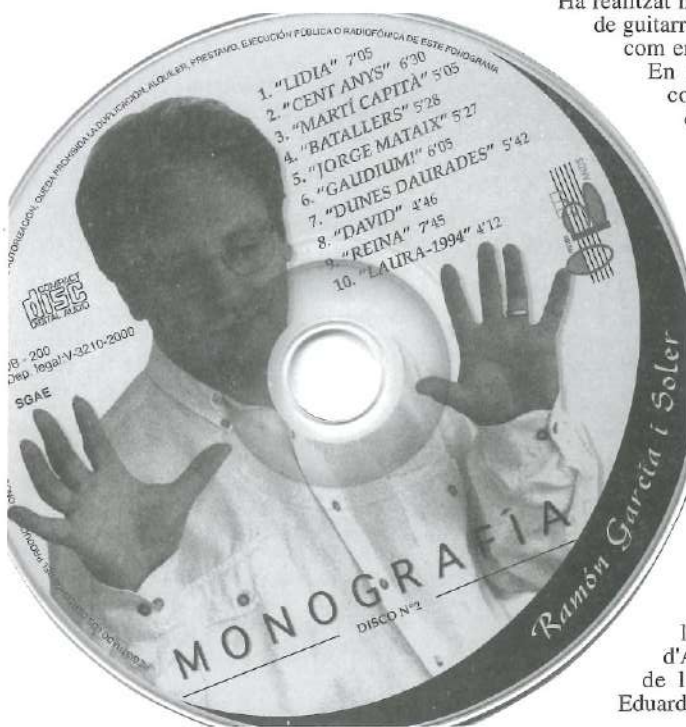
Actualment és president de l'Associació de Compositors de Música de Moros i Cristians (ACMMIC) i exercix com a docent en diferents centres de la Vall d'Albaida, activitat que compagina amb la direcció de l'Orquestra de Cambra Atrium d'Ontinyent, la Societat Musical La Paz de Beneixama i l'Agrupació Musical Santa Cecília d'Ador.

La Societat Musical de Banyeres de Mariola.

Va ser fundada el 1974 gràcies a l'impuls d'un grup de músics de la desapareguda banda municipal, perquè la tradició musical es remunta en la ciutat de la Mariola fins a 1840. El seu primer director va ser José Mara Vicedo, qui va crear l'escola de música.

En 1977 agafa la batuta José Miguel del Valle amb qui la banda comença a participar en diversos certàmens, obtenint el 2n Premi en 1979.

De 1987 a 1991 la direcció de la banda és assumida per Gregorio Ballester i Francisco José Molina. Durant esta època es potencia l'escola d'educands, es reforma el local social i es commemora el 150 aniversari de la creació de la primera banda de música a Banyeres.

**SIRVENT
ALMENDRAS
S.A.**

Polígono industrial Segorb, s/n
03100 JIJONA (Alicante)
Tel. 965 61 10 75/76

**FILÀ PIRATES
DE XIXONA**

**COLLA DOLÇAINERS I TABALETERS
'ELS ARREPLEGATS'
XIXONA**

XIXONA

**AEX
XIXONA**

En 1992 es fa càrrec de la banda l'actual director, Juan Iznardo, amb qui s'inicia una etapa de millora substancial en el pla artístic i de nous projectes, destacant la remodelació de l'escola d'educands en l'actual Conservatori Municipal de Música comptant per a este fi amb la inestimable col·laboració de l'Ajuntament de Banyeres de Mariola. La banda ha participat en diferents certàmens obtenint els reconeixements següents: el 1r Premi el 1994 en el Certamen de la Diputació Provincial d'Alacant i el 1r premi de la tercera secció en el Certamen Internacional de Bandes Ciutat de València en 1998. També ha realitzat diverses gravacions de música de la festa de Moros i Cristians com a simfònica.

Obres del cd:

01 Lúdia

MM, 2000, 7'05

Composta per a la capitania de la filà Moros Vells de Banyeres de Mariola (Família Puchemora) l'any 2000 i dedicada a la xicoteta Lúdia Puche Cortés.

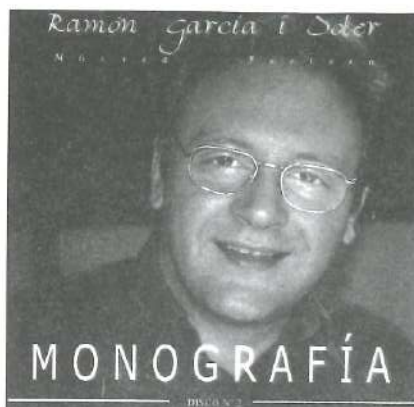
02 Cents Anys

PD, 2000, 6'30

Dedicat als més de cents anys de música de la Unió Musical de La Cañada

03 Martí capità

MM, 1999, 5'05

Portada del CD

Obra composta per a José Antonio Martí Vañó, capità de la comparsa Moros Nous d'Albaida en 1999.

04 Batallers

MC, 1999, 5'28

Dedicada a la filà Batallers d'Albaida amb motiu de la seua primera capitania en 1999

05 Jorge Mataix

MM, 1999, 5'27

Composta per al president honorífic de la Societat Musical de Banyeres de Mariola en

comemoració del 25 aniversari d'esta agrupació.

06 Gaudium

PD, 1998, 6'05

Dedicada a la Unió Musical d'Albaida l'Aranya en commemoració del seu 75 aniversari

07 Dunes Daurades

MM, 1998, 5,42

Obra realitzada per a l'esquadra femenina de la filà Barbaresc d'Albaida

08 David

1997, MC, 5'46

Dedicada a David Angulo Sobradillo, capità de la filà Maseros d'Albaida en 1997

09 Reina

1996, MM, 7'45

Composta en honor de Manuel Reina, capità de la comparsa Mudèjars d'Ontinyent en 1996 i estrenada per la nostra banda davall la batuta de José Rafael Pascual Vilaplana Inclosa en el cd *Música i Festa* de la nostra banda.

10 Laura-1994

1994, PD, 4'12

Dedicada a la Reina de les Festes d'Atzeneta d'Albaida Laura García i Sempere. Inclosa en el cd *Música i Festa* de la nostra banda.

Bernardo Garrigós Sirvent

LA LOTERIA DE NADAL

El Nadal arriba i amb ell la il·lusió de ser milionaris. Ací teniu els números que juguen les filaes. Molta sort a tots!

Llauraors	25.294	Dècims i paperetes
Contrabandistes	11.403	Dècims
La Canyeta	35.543	Dècims
Cavallers del Cid	18.594	Dècims i paperetes
Piratas-marinos	60.282	Dècims
Marrocs	62.832	Dècims i paperetes
Moros Vermells	76.742	Dècims i paperetes
Moros Grocs	52.559	Dècims
Kaimans	27.077	Dècims
Moros Verds	14.165	Dècims
Esquadra Africans	38.041	Dècims i paperetes
Esquadra Tizonas Cavallers del Cid	47.976	Dècims
Esquadra Las Galeonas Piratas-marinos		Rifen una minicadena de música

Bernardo Garrigós Sirvent

**ISMAEL
MIRALLES SIRVENT**
(C.A. BERLUBIA)

Desde una aguja
hasta un reactor
REPARTO A DOMICILIO

C/ El Vall, 43 C/ Felipe V, 14 bis
Tel. 965 61 07 80 Tel. 965 61 06 79
XIXONA XIXONA

COMPARSA
La Cañeta
XIXONA

Disco - Bar

Buenas copas
y mucha marcha

XIXONA

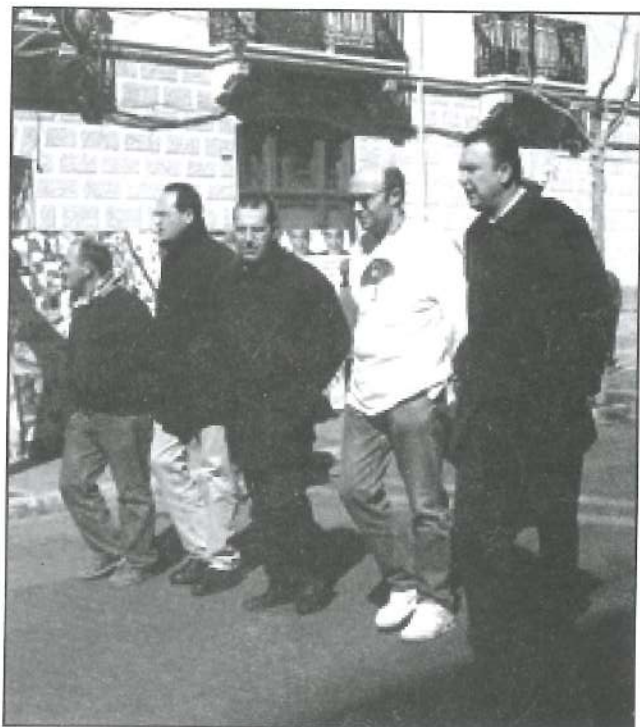
PENYA ATLÈTICA
"GIRABOIX"

amb la festa

Pol. ind. Segorb, s/n
Teléfono 965 61 05 85
JIJONA

Junta Directiva. Desfile de la Federació

Divendres, 10 de febrer

19.00 h a l'Aula de Cultura de la CAM INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ de Socarrats (ceràmica valenciana) de Maria del Carmen Machís Ferris que estarà oberta fins al diumenge 19 de febrer, de 19.00 a 21.00 hores.

Dilluns, 20 febrer de 2006

20.00 h a la sala d'actes de la Societat El Trabajo INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ de Cartells, Fotografies i Dibuix Infantil, que estarà oberta fins al diumenge 26 de febrer, de 19.00 a 21.30 hores.

Dimarts, 21 de febrer de 2006

20.00 h al Cine de Dalt, CONCERT FESTER a càrrec de la banda de l'Escola d'Educands dirigida per Miguel Ángel Mas Mataix. Durant l'intermedi es LLIURARAN ELS PREMIS del concurs de dibuix infantil de festes i del concurs de caps d'esquadra infantil del 2005.

Dimecres, 22 de febrer de 2006

19.00h a la sala d'actes de la Societat El Trabajo conferència sobre la correcta utilització de les armes d'avantcàrrega per Tomás Juan Morales.

Dijous, 23 de febrer de 2006

20.00 h a la sala d'actes de la Societat El Trabajo, projecció de diapositives per Bas Burt. Seguidament vi d'honor.

Divendres, 24 de febrer de 2006

20.30 h al Cine de Dalt, CONCERT FESTER a càrrec de l'Agrupació Artísticomusical El Trabajo de Xixona dirigida per José Francisco Mira Marín. Durant l'intermedi es LLIURARAN ELS PREMIS als guanyadors dels tornejos de futbol sala, frontennis per parelles, cartes de 2005, i cartell i fotografies de 2006. L'entrada és lliure amb la presentació d'una invitació que es podrà arreplegar al mateix cine una hora abans del concert. Cada persona rebrà un màxim de dues entrades

MIG ANY 2006

Dissabte, 25 de febrer de 2006

12.00 h DESFILADA DE LA FEDERACIÓ, amb els delegats de cada filà amb la bandera, membres de la Junta Directiva de la Federació, capità i banderer de festes del bàndol cristià i capità i banderera de festes del bàndol moro de 2006 i acompanyats per la banda de la filà Moros Verds, amb traca a l'arribada a l'Ajuntament.

Seguidament desfilaran les filaes amb l'ordre següent: Bàndol moro: Marrocs, Moros Vermells, Moros Grocs, Kaimans i Moros Verds (capitania).

Bàndol cristià: Llauradors, Contrabandistes, La Canyeta, Cavallers del Cid i Pirates (capitania).

19.00 h DESFILADA DEL MIG ANY, amb l'ordre següent: Bàndol cristià: Llauradors, Contrabandistes, La Canyeta, Cavallers del Cid i Pirates (capitania).

Bàndol moro: Marrocs, Moros Vermells, Moros Grocs, Kaimans i Moros Verds (capitania).

- Les desfilades hauran de començar a l'hora indicada i les eixides de les bandes coincidiran quan la filà anterior estiga desfilant a l'altura del carrer de la Pescateria.

- Les bandes de música portaran el seu uniforme oficial i no podran desfilat amb gel-labes.

- Els festers hauran d'anar uniformats amb el vestit oficial de la seua filà per al Mig Any i no es permetrà desfilat a persones que no complisquen este requisit, ja que l'incompliment d'esta norma serà motiu de sanció a la filà.

- Si alguna filà perdere l'ordre d'eixida, sense motiu justificat, no participará en la desfilada.

- Les bandes de música hauran de trobar-se a l'hora prevista perquè els actes comencen a l'hora exacta.

Bernardo Garrigós Sirvent

Els articles i les col·laboracions publicades en aquest butlletí reflecteixen l'opinió dels autors i no pressuposen l'opinió de l'associació editora. Per a reproduir qualsevol text o imatge d'aquest butlletí serà necessària l'autorització per escrit de la Federació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià.

FESTER
xixonenc

EDITA:

Federació de Sant Bartomeu i Sant
Sebastià de Xixona

DIRECCIÓ:

Federació de Sant Bartomeu i Sant
Sebastià de Xixona

COL-LABORADORS:

Bernardo Garrigós Sirvent, José

Fernando Domenech Verdú

CORRECCIÓ LLINGÜÍSTICA:

OMPUV

FOTOS:

Bernardo Garrigós Sirvent, Arxiu
Federació, Fotografia Bernabeu

i Bart Bus

IMPRIMEIX:

Gráficas Jijona, S.L.

DIRECCIÓ ELECTRÒNICA:

elfesterxixonenc@festerxixona.com